

Čudovito je bilo to, da je znal vse svoje pesmi, vse vaje v pevski in klavirski šoli na pamet, vso Cecilijo in pesmarico Cantica sacra, sploh vse na pamet. Pri klavirskih vajah celo prstni red. Nič se ni dalo unesti.

Sopranisti. Pri mešanem zboru, ki smo ga postavili, če je 3. ali 4. razred dal kaj deških glasov, je znal čuvati soprane in jih ni silil v višino. In če so vendar kdaj pešali ali pa slabo zadevali, jih je z njemu lastnim nasmeškom okrcal: »No, to ste sopranisti per meta-tezim.« (Zamenjaj s in p!).

Nekoč me je dal poklicati, ko je imel klavir z nižjegimnazijci. Ker sem tri leta vodil v zavodu cerkveno petje, je imel do mene dokaj zaupanja. Pa mi prav po svoje reče: »Rad bi komponoval kaj velikega za orkester, zbor in soli. Kaj zgodovinskega, daljšega, kako balado. Biste mi kaj dāl.« Na mestu so mi švignili naši boji s Turki v spomin, saj to je res naša, sicer žalostna, pa slavna zgodovina. V nekaj minutah sem poiskal Levstikovo zbirko in sem deklamiral Turki na Slevici. Kar vidno je žarel v obraz. In ko sem prišel do mesta: »Kaj boš s sekiro sin počel? Križ nam je zdaj orožje«, me je naenkrat prekinil: »No, dajte to sem. To napravim.«

In čez osem dni je zopet prišel, vrnil mi knjigo, na klavirju pa zaigral in zraven markiral petje vse balade. »Zdaj bom pa že instrumentiral, potem pa dal Gl. Matici, ki bo pela. Tako je tudi bilo. Bilo pa je to v letu 1901, ali 1902.

Na cesarjev rojstni dan 18. avgusta je bila seveda vsako leto slovesna maša. Pa je slučaj hotel, da me sreča na ulici, ko sem po maturi kolovratil okrog. »No biste prišel pomagat. Imamo slovesno mašo z orkestrom, pa mi manjka tenor.« Napovedana je bila instrumentalna maša njegova Missa solemnis. Seveda je bil med počitnicami za pevce v zadregi, ker so bili njegovi stalni pevci večkrat na dopustu, orglarski učenci pa tudi na počitnicah. Pa je bil hvaležen vsakomur, ki je prišel pomagat.

Blížala se je 10. ura, začetek maše. Že so peljali v sprevodu prevzvišenega g. knezoškofa in Foerster je igral, da je bilo kaj. Pa ga vpraša njegov najpožrtivovalnejši pevec štamcar: »Kaj je pa z orkestrom, g. ravnatelj?« »No to napravim pa jaz!« je odvrnil in pel, dirigiral in nadomestil orkester, da je bilo kaj. Po maši je pa kar na pamet iz rokava stresal krepko fugo na avstrijsko himno. Sploh je bil v prostem preludiranju čudovit mojster.

B.

Fr. Kramar:

Kakšne pesmi z napevi sem napisal med slovenskim narodom

(Dalje.)

71. Kaj si je zmislu naš kajzer, naš kralj? (Medvode.)
72. V Iblanco sem prišev, * Korajžen vesev. (Konfin.)
73. Nekej sem si zmislu: * U žovd se bom podav. (Konfin.)
74. V Gorice smo maširali, * Nazaj smo se ozirali. (Konfin.)
75. Dekleta, ne jokajte se, * Če vzame cesar fante vse. (Konfin.)
76. Oh, le kej so naši starši? * Oh, le kej je naša vas? (Črnuče.)
77. K'nisem hotel doma spati * Na ti beli postelci. (Vipava.)
78. Prelepo poje svet'ga Vida zvon, * Ker ga slišal več ne bom. (Kropa.)
79. Celo noč sem ustajala, * Prižigala svitlo luč. (Kranj.)
80. Eno žalostno pesem zapojte z menoj. (Dolenjska.)

81. Oh ti revni soldaški stan. * K' sem se jest pobič vpisov v vajn. (Vinje.)
82. Oh predragi mi vojaki. (Kicar pri Ptuj.)
83. Čujte prijatelji vi. * Kaj se gnes tu godi. (Kicar.)
84. Lübleni prijatelji. * Moj stan je zmiraj žalostni. (Kicar.)
85. Fantje se vkup zbirajo. (Vinje.)
86. Oh fantje, le korajžo! (Vinje na Gor.)
87. Adijo, adijo, očka vi! (Vinje na Gor.)
88. Fantič se odslavlja. * In na rajžo spravlja.
89. Jesenski čas nam že prihaja
90. Kaj bojo pa mamca počeli. * K' ne bojo več sinka imeli.
91. Jas pa sem en cegele dobil. (Kicar.)
92. Oh kaj se boš jokala. * Sej boš doma ostala.
93. Naš cesar, naš kral. * in tud' general. (Iška vas pri Igu.)
94. Jest pa fantič bom odraščov.
95. Oj pobič sem star šele osemnajst let. (Matena.)
96. Snoči sem biv korajžen, vesev. (Dolenjska.)
97. Očeta jast moram pustiti. (Dobropolje.)
98. O pijanost je nevarnost. (Dobropolje.)
99. Oh jest te vprašam, moj kristjan. (Dobropolje.)
100. Snuč' sem slišov pismo brati. * De bo lejtos huda vojska. (Dolenjska.)
101. Spomlad se bliža, vse cvetè. (Dolenjska.)
102. Ana pošta z Graca gre. (Dolenjska.)
103. Peršli so novi patentje. * Čez možè in tud' čez fante. (Dolenjska.)
104. (Slovo vojaka): Danes je zadna nedelja. (Novomeška okolica.)
105. Žalostni cajt se približuje. (Srednji Bitenj pri Kranju.)
106. Prov žalostno je slišati. (Bohinj.)
107. Sonce se že ponižuje. (Bohinj.)
108. Kaj bo za pušelček men' za slovo? (Bohinj.)
109. Adijo, adijo, lub'ca moja! (Bohinj.)
110. Omamleno je moj' srce. (Bohinj.)
111. Pa v C'lov'c primaširam na prvi kvartir. (Šutna pri Škofji Loki.)
112. Oh, oh, oh, oh, joh, to sem jest faliv! (Srednji Bitenj pri Kranju.)
113. Prešmentan frboltar. * Negovu perú. (Dolenjska.)
114. Tamkej je en črn oblak. (Dolenjska.)
115. Pa še nimam dvejšet let. (Dolenjska.)
116. Žalostno sonce dol gre. (Dolenjska.)
117. Prot' Lublanci bom maširov. (Dolenjska.)
118. Fantje so snoč' merili. (Dolenjska.)
119. (Vojaško slovo): Na Toplice se bomo podali. * Sveti Ani se bomo čez dali. (Uršna Sela.)
120. Učasih je lušno veselo na svet'. (Dolenjska.)
121. Oh adijo, Kranska dežela! (Dolenjska.)
122. Kol'krat si mi okno odpirála. (Dolenjska.)
123. Z Bogom, z Bogom, moja mati! (Novomeška okolica.)
124. Ko so me mam'ca sprevijali. (Novomeška okolica.)
125. Čas prihaja žalosti. (Dole pri Litiji.)
126. (Moje vojaško slovo 5. oktobra 1911): Prelepa je Izanska fara. * Še lepši, lepši je Matenska vas. * Kjer sem jest fantič gori zrastu. * Zdej bom pa mogu, možu bit' soldat. (Pesem obsega osem kitic in ima tudi napev.)
127. (Moje vojaško slovo): Oh snoč'kaj, oh snoč'kaj sem cegelček brav. * De bom se jest fantič k soldatom podav. (Pesem obsega 7 kitic in ima tudi napev.)
128. Jest grem prot' Lublanskemu mestu.
129. Poslušajte vsi kristjani. (Štajerska.)
130. Nicojšjo noč je vse veselo. (Štajerska.)
131. (Slovo novince): Ko gledam po sveti, me vse žalosti. (Štajerska.)
132. Nam zmladletje se približa. (Štajerska.)
133. Oh poslušajte vi znanci! (Štajerska.)
134. K vojakom novinci hitijo. (Štajerska.)
135. Srečni so časi, vesela spomlad. (Štajerska.)
136. Ure, dnevi, kam hitite? (Štajerska.)
137. Kak žalostno sonce dol gre. (Štajerska.)
138. Slišal sem cajtinge brat. (Štajerska.)
139. Kje je naša domovina? (Štajerska.)
140. Mi fantiči smo skupaj se zbrali. (Štajerska.)
141. Kaj si je naš cesar zmisli? (Štajerska.)
142. Velka noč se približuje. (Štajerska.)
143. Jaz primem tukaj za peró. (Štajerska.)

144. Z Bogom dom, predragi kraj!
145. Jesen, jesen, kaj ti storiš! (Trzin.)
146. Lub' bratje in sestre, zapojte z menoj!
147. Srečno, srečno prijatelji ostanite! (Zatoliče.)
148. Zdaj mi že teče dvajseti let. (Zatoliče.)
149. Ovbe, žalost, sam na vem, kaj bom začel! (Trzin.)
150. Preluba mam'ca vi! (Podlipa pri Vrhnikih.)
151. Predobra tič'ca šinkovka. (Podlipa pri Vrhnikih.)
152. Star soldat po cesti gre, * Čik pobira, dober je. (Otroška.)
153. Lepo se je rano uraniti, * Baš pred zoro, kad slavn' pojéjo. (Podgrad, Bela Krajina.)

IX. Zgodovinske, vojaške in druge pesmi.

1. (Okupacija Bosne l. 1878): Oj Bosnice, Bosnice, * Topalete groznice. (Pregrad v Beli Krajini.)
2. (Okupacija Bosne l. 1878): Fantje tam po polj' gredéjo. * In se Turkov ne bojéjo. (Ig.)
3. (Vojska med Rusi in Turki l. 1877): Po Bolgarskem krv se lije, * Okol' Plevne in Sofije. (Predgrad.)
4. (Bitka pri Kustoci l. 1848): Lejva roka od Piškere. (Dolenjska.)
5. (Vojska na Laškem): Oh tam na Laški spin * Se gori prebudim. (Kleče.)
6. (Vojska na Laškem): Je urca tri odbila * Na ta nesrečni dan. (Zg. Javoršica.)
7. (O utopljenih Jägrih v Soči l. 1846): Lejta tri so že minile, * Kar sma mi v logarji bli, * Tāke žalostne nesreče * Se še nikdar zgod'lo ni! (Ig.)
8. (Rimska vojska l. 1848): O kristjani moji, * Gnes naj vsaki moli. (Zatoliče.)
9. (Francosi v Ljubljani): O bela Lublana, * O kaj bo s teboj! (Matena, Vinje.)
10. (Francoska vojska): M'nilo je že dvajset let, * Kar smo b'li s Francozom v štrajt. (Vinje.)
11. (sPeisem od Franzoske voiske 1789—1797): O Buh, vstani gor, Na mudi, * Glej, kaj se tamkej godi! * Tam v Franzosanski Dusheli * Shie vezh suete vere ni. (Dobrepolje.)
12. Francoski časi): Peršu je en kral druge vere. (Srednji Bitenj pri Kranju.)
15. (Francoska vojska): Francoz in cesār, * Njegov' general'. (Kranjska.)
14. (Francosi umoré kralja Ludovika in kraljico): Dve let' je že minilo, * Kar se je letú godilo, * Lud'vik kral je biv en dan * Tam v Pariz' ob glavo djan. (Žalina.)
15. (Jakobinarska): O ti general nesnaga, * De te tvoja r't premaga! (Bitenj.)
16. (Konec francoskih vojsk): Vesela novica oznani se vam. (Ihan na Gor.)
17. (O letu 1777): Kadar so se pisale * Lete sedmice tri. (Valta Vas.)
18. (Francoska vojska): Kak' strašnú je zdej na sveiti, * De smo mi dovčakal' tu, * Nam bo mogoče ž'veiti, * Vsmili, vsmili se Bogu! (Pitiava Gorica.)
19. (Vojska v Meksiki l. 1864): Mi smo fajn soldatie, * Meksikajnarji, * Mi se čmo vojsk'vati * Tam u Meksiki. (Matena pri Igu.)
20. (O letu 1848)? Žalostn'h čas' sma doživeli, * Tac'h nejsma n'kul' imeli, * Grozn zmejšan je zdaj svejt, * Ves hudoben fovk in slep. (Iška Loka.)
21. (Tlaka odpravljena l. 1848): Kaj se je zgudlu blu * Tamkei na Duneju? * Čez vsa krivica, * Pride pravica! (Ilova Gora na Dolenjskem.)
22. (Tlaka odpravljena): Kmetič, bodi vesev, * Kar si ta lejt' prejev! (Vino na Dolenjskem.)
23. (Ižanci razbičijo ižanski grad leta 1848): Ižanci so se tok' menili, * De bojo graščino zbili itd. (Zaradi tega je prišlo takrat nekaj ižanskih kmetov na kant.)
24. (Požar v Toplicah na Dolenjskem): O preluba Marija D'vica! (Podturen pri Toplicah.)
25. (O Martinu Lutru): Jest ubogi Martin Luter, * Kir zdej v tem ognju gorim, * Rad s'm jedu sir in puter, * Zato zdej v ognju gorim! (Bitenj.)
26. Dobrepoljski »solmašter« Kančnik pride iz Hinj spet nazaj v Dobrepolje): Dvejet leit je že menilu, * Kar sem biv v službi per vas, * Dosti se je spre-menilu * Skuz' ta vel'ki dovgi čas! * Aní sa b'li k' s'm šu preč, * Zdej jih na vid'm več! (Podgora.)
27. (Slovo šmarskega »solmaštra« Matevža Kračmana 1855. leta): Lubi farmani šmarski, * Znanci inu prjatli, * Pršu je zdej tisti čas, * De jest pujdem od vas! (Ig.)
28. (Slovo nekega g. kaplana na Gorenjskem): Štir' leta in pò s'm biv pr' vas. (Bitenj.)

29. (Slovo od č. g. Karol Belšaka, kaplana v Ptuj): Žalostno peti * Mormo začeti. (Kicar.)
30. (Slovo duhovnika Paškala iz Ljubljane): Karjekol' na temu svetu. * Vse en kratek čas trpi! (Vinje.)
31. (Zlata gostija Obrehtova): Redka slavnost se obhaja. (Brtje pri Ptuj.)
32. (Preslikana cerkev v št. Janžu na Dravskem polju): Srečna si cerkev Sent-janška! (Zatoliče.)
33. (Od boleznih kolere na Kranjskem 1851—1852—1847—1856. leta): Še star' možjé ne pomnijo, * Tud' grofje, firšt', baronje ne! * Zdej se vsmil' nej tu Bogu. * Tac'ga še n'kul' nej blu! (Pijava Gorica.)
34. (Od kolere): Lejtas se sliš' strašna kuga. (Dolenjska.)
35. (Od kolere): Kaj začet' more s'romak?
36. (Od kolere): Želu b' vas razveseliti. (Novomeška okolica.)
37. (O letu 1875): Lejtas rejs su vse nadloge, * Sliši se od žvinske kuge, * Pri ludeh hude kozé * Lepih dost' ludi skazé. (Ilova Gora na Dol.)
38. (O novi meri in vagi vpeljani 1876. leta): Zmislijo si vsiga vraga, * Nova mera, nova vaga, * Literček in kilogram. * Jest na to nič ne poznam. (Ilova Gora.)
39. (O novi meri in vagi): Pršu je literček, kilogram, * Kater'ga jest prov mal' poznam! (Vrbljenje.)
40. (Mati Nosečka izročuje svojo hčer v varstvo): Moja urca je tretakla, * Mojga zdravja več ne bo! * Kok bi jest lohku umerla, * K' b' jest vidla luba moja hči! (To kitico in še tri je zložila svoji hčerki Ivani Marija Nosé [Nosečka] iz Male Vasi pri Dobropolju, ko je bila njena hči obsojena na triletno ječo, ker je hotela menda možu zavdati.)

X. Pesmi o raznih stanovih.

a) Fantovske:

1. Kranjski fantje, mi smo mi, * Slovenske korenine. (Matena.)
2. Jest s'm lžanski fant, * Vince pa pijem rat! (Matena.)
3. Mi smo mi, mi smo mi, * Smo iz Šmarja doma. (Tlake pri Šmarju.)
4. Mi smo iz Šmarja, * Imamo dnarje. (Dobropolje.)
5. Kdo, kdo, kdo so pa to? * Črnučan' so to! (Črnuče pri Ljubljani.)
6. Mi smo mi, * Kranski ludi! (Kleče na Gor.)
7. Mi smo fantje skupaj zbrani. (Ihan.)
8. V soboto se fantje spoménajo. (Dolenjska.)
9. Tam na vasi se fantje tepejo. (Dolenjska.)
10. Kej so pa Trbenski fantje? (Dolenjska.)
11. Ko pridemo na sred' vasi, * Zavriskamo na vse strani. (Valta Vas.)
12. Mi veseli smo, * Ki na vas gremo. (Bohinj.)
13. Zbrani gremo vsi čez vas. (Dobropolje.)
14. Mi pa drev' gremo v vas. (Slivnica na Dolenjskem.)
15. Zapujmo fantiči * Iz ledek deklič. (Dolenjska.)
16. Jaz sem fantič kakor z masla, * Kdo bo tavšat šu z menoj. (Hradeckega vas.)
(Dalje prihodnjič.)

Iz delovanja Pevske zveze

Pevski zbor organistov je imel v dneh 16., 17. in 18. avgusta pevski tečaj v Radovljici. Tečaj se je začel v ponedeljek popoldne, v torek je bil pa koncert v Krekovem domu na Jesenicah. Posvečen je bil spominu Jenka in Foersterja, zato je obsegal v prvem delu samo Jenkove pesmi, v drugem samo Foersterjeve. Jeseničani so z dosti dobrim obiskom pokazali, da znajo ceniti prizadevanje in idealno delo naših pevovodij, katere so po koncertu vse sprejeli na prenočišče na svoje gostoljubne domove.

Ker so se v sredo pripeljali goriški Slovenci na Brezje, niso mogli pevovodje prezreti te lepe prilike. Pričakali so jih na kolodvoru in jim prav navdušeno pri-

srčno zapeli več pesmi. Kako jih je ganiła Jenkova: Tiha luna, ali njegova veličastna Molitev, ali Vodopivčeva O večerni uri, ki so jo peli s posebnim ganotjem, saj je bil skladatelj sam navzoč in je bila pesem po svoji vsebini tako kot nalašč za to priliko. Ni čuda, da so si naši bratje brisali solze, da so bili vsi brez izjeme s svojim nadškofofom vred ginjani. Ta je stopil iz vlaka in prišel prav k zboru, da je od blizu poslušal petje, ki ga ni mogel prehvaliti. Ko je pred odhodom zadonela še Foersterjeva Planinska, so pa nekateri goriški pevci kar pristopili k nam in krepko sodelovali. To je bilo ginljivo svidenje!

Istega dne je odpel zbor jeseniški spo-